

Prima instanță: Judecătoria Drochia (jud. N. Podlisnic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi)

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia împotriva încheierii din 17.05.2016 a Curții de Apel Bălți, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Ciobanu Nicolae cu privire la constatarea faptului raportului de rudenie,

c o n s t a t ă :

La data de 18 octombrie 2013 Ciobanu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată cu privire la constatarea faptului raportului de rudenie.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, reclamantul s-a născut la data de 06.10.1959 în sat. Zgurița, rl Drochia. Părinții reclamantului erau: Ciobanu Tudor născut la 13.09.1919 și decedat la 12.09.2008 și Ciobanu (Harabara) Maria născută în luna octombrie 1926 și decedată la 25.12.1973.

Susține că, mama reclamantului Ciobanu (Harabara) Maria s-a născut în sat. Zgurița, rl Drochia. Părinții ei erau: Harabara Andrei Ion născut în luna octombrie 1891 și Harabara Natalia Ion născută în februarie 1891. Din căsătorie au avut trei copii: Harabara Tudor născut în luna mai 1922, Harabara Maria născută în luna octombrie 1926 și Harabara Ana născută în luna aprilie 1927.

Menționează reclamantul că, notarul public Mazur Maria l-a informat, prin avizul din 18.10.2013, că nu este posibil de a elibera certificatul de moștenitor legal, deoarece lipsesc dovezi de rudenie cu defuncta.

Declară că, conform avizului Oficiului Stării Civile nr. 35 din 15.10.2013, actul de naștere a Mariei Harabara lipsește. Totodată, a menționat că, în urma verificărilor Registrelor din arhiva sat. Zgurița, rl Drochia din perioada 1925-1929, a stabilit că actul de naștere a Mariei Harabara lipsește.

Afirmă că, conform extrasului de căsătoriei nr. EC-1 038322 eliberat la 03.11.2006, Ciobanu Tudor, născut la 1919, a înregistrat căsătoria cu Harabara Maria, născută la 1927, la data de 18 februarie 1959, iar după căsătorie a luat numele de familie a soțului.

Solicită reclamantul constatarea faptului juridic, a raportului de rudenie, între Ciobanu (Harabara) Maria Andrei și Harabara Ana Andrei, ca fiind surori de la aceeași

părinți, pentru a prezenta notarului public Maria Mazur.

Prin hotărîrea din 23 ianuarie 2014 a judecătorei Drochia s-a admis acțiunea depusă de Ciobanu Nicolae; s-a stabilit că Ciobanu (Harabara) Maria, născută 13.09.1927 și decedată la data de 25.12.1973, și Harabara Ana Andrei, născută la 22.04.1927 și decedată la 09.08.2013, au fost surori.

Prin încheierea din 17 mai 2016 a Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul depus de Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia.

La data de 31 mai 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 83), Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia au declarat recurs împotriva încheierii din 17 mai 2016 a Curții de Apel Bălți, solicitînd casarea acesteia.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea contestată este ilegală și pasibilă de a fi casată, deoarece persoanele interesate la examinarea prezentei pricini nu au fost citate.

Menționează recurenții că, instanța de judecată nu numai că a examinat pricina fără citarea persoanelor interesate, ci și au lezat drepturile și obligațiile persoanelor ce nu au fost atrase în proces, deoarece recurenții moștenesc ½ cotă parte din moștenirea Anei Harabara, ce i se cuvenea tatălui lor și soțului – Hantea Vasile Parfir, care a decedat mai devreme decît testatorul Harabara Ana.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea la data de 17 mai 2016, iar recursul a fost declarat la data de 31 mai 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 83).

Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost expediată în adresa părților la data de 17 mai 2016, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia la data de 31 mai 2016, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 83), este în termen.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 17 mai 2016, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului se constată că împotriva hotărîrii din 23 ianuarie 2014 a judecătorei Drochia, la data de 26 aprilie 2016, Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia au depus cerere de apel, solicitînd casarea acesteia.

Ca urmare, prin încheierea din 17 mai 2016 a Curții de Apel Bălți s-a restituit apelul depus de Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia, din motiv că a fost depusă de către persoane care nu erau în drept să o declare.

Colegiul reține că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la persoanele în drept să declare apel, motiv pentru care de către instanța de recurs este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea din 17 mai 2016 a Curții de Apel Bălți este adoptată în

conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) CPC, sunt în drept să declare apel părțile și alți participanți la proces; reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Totodată, conform art. 430 lit. (a), (b) CPC, sînt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În conformitate cu art. 55 CPC, se consideră participanți la proces: părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art.7 alin.(2), art.73 și 74, sînt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum și persoanele interesate în pricinile cu procedură specială.

În conformitate cu art. 59 alin. (1) CPC, parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Raportînd la caz prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit apelul înaintat de Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia, or, aceștia nu dețin calitate procesuală de parte sau participanți la proces fiind astfel lipsiți de dreptul de a contesta hotărîrea judecătorească pe căi ordinare da atac, adică în ordine de apel și de recurs.

Prin urmare, Colegiul decelează că pentru a contesta hotărîrea instanței de fond, Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia urmau să dețină fie calitate de copîrîți/coreclamanți sau de intervenienți în dosarul respectiv.

Din actele cauzei se confirmă că, nici la momentul intentării procesului de către Ciobanu Nicolae și nici în cadrul dezbaterilor judiciare, aceștia nu au fost subiecți ai procesului judiciar, respectiv, nu sunt în drept de a exercita calea de atac - apelul, depus împotriva hotărîrii primei instanțe.

Respectiv, nu pot fi reținute nici argumentele recurenților precum că prin încheierea instanței de apel li se îngădește accesul liber la justiție și li se lezează dreptul la un proces echitabil, or acest drept de către Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia, nici nu a fost obținut conform procedurii stabilite de Codul de procedură civilă.

Prin urmare, avînd în vedere că Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia contrar prevederilor art. 361 CPC nu sînt în drept să depună cerere de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia și de a menține încheierea din 17 mai 2016 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Harabari Dumitru, Oclandscaia (Harabari) Angela, Harabari Lidia.

Se menține încheierea din 17.05.2016 a Curții de Apel Bălți, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Ciobanu Nicolae cu privire la constatarea faptului raportului de rudenie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală